СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Недялко Мариев Несторов от Институт за икономически изследвания при БАН, член на научно жури по Заповед №596/29.09.2026 г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“, относно дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, професионално направление 3.8. „Икономика“ докторска програма „Политическа икономия“ на тема:

„Приложение на теорията на игрите и поведенческата икономика в процесите на обществени поръчки“

на докторант **Лиор Яков Агай**

1. Кратка характеристика на труда

Дисертацията (на английски език, 243 страници печатни, еквивалентни на 253 стандартни машинописни страници) е със стандартна структура: въведение, изложение в три глави, заключение, справка за научните приноси, 122 литературни източника и декларация за оригиналност. Обект на изследването е системата за обществени поръчки и нейното стратегическо управление в условия на конкурентни търгове, непълна информация и регулаторна отчетност; предмет – влиянието на ценовите котви (начална цена, прогнозна стойност, липса на котва) върху продължителността на участие на кандидатите и върху възприеманите от професионалистите ценови прагове. Целта – да се разработи и емпирично мотивира интегрирана рамка за подпомагане на вземането на решения за обществени поръчки (Anchor-Driven Procurement Value Model, ADPVM) – е ясно формулирана. Четирите изследователски въпроса и двете хипотези (H1-1 и H1-2) са концептуално и методологически съгласувани с нея, което осигурява вътрешна логическа последователност на изследването. Изследваната проблематика се отличава с висока актуалност и практическа значимост, като интегрирането на концепции от теорията на игрите, поведенческата икономика и емпиричните изследвания представлява адекватен интердисциплинарен подход.

Професионалната биография на докторанта, включваща ръководни позиции в публичния сектор, преподаването и консултантската практика, допринася за практическата насоченост и приложимост на изследването.

2. Оценка на резултатите и приносите

Дисертационният труд съдържа задълбочено теоретично и емпирично изследване на ролята на ценовата информация в процесите на обществените поръчки. Особено достойнство на разработката е съчетаването на подходи от теорията на игрите, поведенческата икономика и управлението на обществените поръчки, което позволява проблемът да бъде анализиран в по-широк научен контекст.

Получените резултати предоставят аргументирана подкрепа на основната изследователска теза и са интерпретирани с необходимата научна критичност. Положително впечатление прави внимателното разграничаване между наблюдавани зависимости и причинно-следствени връзки, както и ясното осъзнаване на ограниченията на използвания изследователски дизайн.

Представените научни и научноприложни приноси оценявам като съществени, оригинални и пряко свързани с поставените цели и задачи на изследването. Те обогатяват научните знания относно ролята на ценовата информация в обществените поръчки, предлагат методически решения за нейното изследване и създават предпоставки за практическо приложение на получените резултати. Особено ценни са опитът за интегриране на различни теоретични подходи и стремежът към разработване на приложима аналитична рамка за подпомагане на управленските решения.

Приемам формулираните приноси като лично дело на докторанта и считам, че те са достатъчни по обем и значимост за дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

3. Критични бележки и препоръки

Дисертационният труд е изграден върху наблюдателен изследователски подход, който позволява установяването на статистически зависимости между изследваните явления, но поставя определени ограничения пред извеждането на категорични причинно-следствени заключения. В бъдещи изследвания би било полезно включването на по-широк набор от контролни променливи, свързани с характеристиките на конкретните обществени поръчки, с цел по-прецизно разграничаване на влиянието на ценовата информация от въздействието на останалите фактори на средата.

Изследването на професионалната ценова преценка представлява интересен и оригинален елемент от дисертацията. Същевременно използваната извадка и експериментален дизайн предполагат известна предпазливост при обобщаването на резултатите. Перспективно направление за бъдещи разработки е разширяването на емпиричната база чрез по-големи извадки и прилагане на алтернативни сценарии.

Направените бележки и препоръки не поставят под съмнение научните качества на дисертационния труд и не намаляват значимостта на постигнатите резултати и приноси. Те по-скоро очертават възможности за доразвиване на изследването и направления за бъдеща научна работа.

4. Плагиатство

В хода на извършената от мен оценка не открих сходство с други научни материали или други форми на неправомерно използване на чужди научни резултати. Дисертационният труд е оформен в съответствие с утвърдените академични изисквания за цитиране и позоваване на използваните източници, като към него е приложена и декларация за оригиналност.

5. Заключение

В заключение считам, че дисертационният труд представлява завършено самостоятелно научно изследване, което има както теоретична, така и

практическа значимост. Авторът демонстрира задълбочени познания по изследваната проблематика, способност за самостоятелна научноизследователска работа и умения за критичен анализ и интерпретация на получените резултати.

На това основание давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Лиор Яаков Агай образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Политическа икономия“.

Дата: 30.10.2026 Подпис: ……